

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu' iese de doua ori pe saptamana: joi'a si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori fricate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr. 110. ANULU XI.

tru provinciul din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe e jumtate de anu 4. fl. v. a. Pentru princo' si trei sifraine pe anu 12 fl. pe 1/4 anu .6 fl. v. a.

Sabiu, in 5 Decembre 1863.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. siulu cu litere mici, pentru doua ora cu 5 1/2 cr. s pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v.

INSCIINTIARE DE PRENUMERATIUNE

„TELEGRAFUL ROMANU'“

pe anul u venitoriu 1864.

Cu 1 Ianuariu 1864 incepe „Telegrafulu Românu“ a dăoesprediceea ora cursulu seu anualu. Procederea lui in tempulu acest'a, si anume in ceste din urma - lu scutesce de necesitate de a desfasiura aici programm'a sea politica, carea nu e si nu va sa fia alt'a, decatu a natiunei romane din Transilvania si din tota monarchi'a

De aceea nu ne remane alt'a, decatu a atinge pe scurtu cuprinsulu lui in materia si forma, si a cere si pe venitoriu sprijinulu, prin care am fostu imbarbatati din partea publiculu romanu din tote partile pana acum.

„Telegrafulu Românu“ se va ocupa si pe venitoriu mai multu cu causele nostre din la untru decatu cu cele din afara, mai multu cu cele mai de aproape decatu cu cele mai indepartate. Elu dupa potintia in articulu in epatori va espune si va desbate cestiunile cele mai mari ale dilei din patria, monarchia seu -dupa impregiurari si din Europa preste totu; va comunica fara partinire si patima pertractarile corporatiuniloru politice, literarie, industriale, filantropice s. a. precum Diet'a, Senatul imperialu, Asociatiunea etc.; va aduce corespondintie numeroase din tote partile locuite de Romani, corespondintie despre totu ce resare in viet'a mai nalt a natiunei, a unei parti seu particele a eii; va da unu tablou pregnantu despre politic'a altoru staturi; va presara in fine noutatile de di si cate ceva belletristicu ca o lectura usiura printre materiile cele serioase desbatute; va publica in fine decisiunile Asociatiunei, ale Comitetulu juristiloru, precum si alte oferte, atatu oficiose, catu si private.

Ne aflamu in timpuri grave, care potu deveni si mai grave, si asiã se face datorintia indoita pentru ori ce Romanu, a se interessã si a participa cu trupu cu sufletu la viet'a publica politica spirituala a natiunei sele. De aceea ori ce apelu maestrulu catra natiune ni se pare de prisosu.

Formatulu si pretiulu „Tel. Rom.“ remanu neschimbate.

„Telegrafulu Românu“ adica va costa pentru Sabiu: pe anu 7 f., pe 1/2 anu 3 f. 50 xr.; pe 1/4 anu 1 f. 75 xr. — Pentru Transilvania si monarchi'a austriaca pe anu 8 f. pe 1/2 anu 4 f., pe 1/4 anu 2 f. v. a. — Pentru principatele romane unite: pe anu 12 f., pe 1/2 anu 6 f., pe 1/4 anu 3 f. v. a. —

Rogamu pre dd. abonanti a tramite pretiurile de abonamentu catu mai curendu, ca sa ne scima orienta.

Adresele ne rogamu a se scrie cetetiu, a se insemna si post'a din urma, si la casuri dubie a se pune langa numirea romanesca a orasiulu seu satulu si numirea germana seu magiara.

Epistole nefrancate nu se primescu; manuscrite ne'trebuintiate nu se retramita, ci se nimicescu.

La casuri de nepriimire a vreunui numeru se reclama in epistole nefrancate si nesigilate.

Abonamentulu se face la Editura „Telegrafulu Românu“ in Sabiu.

Redactiunea si Editura „Tel. Rom.“

Dela senatulu imperialu.

Pecatu fusese de viua si de interessanta siedint'a 55 a casei ablegatiloru, pe atata de seca si mecanica fu a 56, in carea la ordinea dilei suntu numeroase „contributiuni de consumu“. Nainte de deschiderea siedintei aduce ministrulu de statu o pretensinne supletoria de 83,000 f. pentru Cancellari'a aulica transilvana; pertractarea eii se lasa pe un'a din siedintiele urmatoare. Urmeza bugetulu darei de consumu. Br. Rie se -Stallburg propune a se estinde acesta dare si asupr'a drojdieloru, a cafelei de suragate, a oleulu de rapitia si a gasulu. (Se primescu la capetulu siedintei.

La darea de consumu pentru vinarsu vorbescu Dr. Daubck, Brosche, Stummer si Skene, aretandu mai multe defecte, mai cu seama in aparate si in mesuri.

La positiunea „darea pentru vinu si mustu“ vorbescu Dr. Kaiser; proiectulu comitetulu, care preliminase pentru periodulu de 14 luni 6,952,794 f. se primescu.

La positiunea „darea pentru carnesi vite de taiatu“ se primescu proiectulu comitetulu cu 6,536,795 f. impreuna cu proiectulu lui Br. Walterskirchen: a nu se da darea dupa capete, ci dupa cumpanitur'a viteloru.

La positiunea „darea pentru zacharu“ se 'ncuviintieza dupa proiectulu comitetulu ca venitu ordinaru 4,820,000, si straordinariu 385,000 f.

In fine positiunile, „alte dâri de consumu si esarendâri“ cu 2,607,486 si 6,108,238 f. apoi alte venituri cu 1,190,500 f. in fine specele pentru darea de consumu: 2,446,885 f. se 'ncuviintieza fara desbatare dupa proponerea comitetulu de finantie.

Pe urma se decide, ca 'n privint'a taxeloru, timbreloru si sportuleloru (Gebühren) sa se pastreze pana 'n 31 Decembre 1864 legea de acumu (din 13 Dec. 1862 Nr. 98 din foi'a legiloru imperiale, prin carea se suplinescu decisiunile din 9 Febr. si 2 Aug. 1850); ear summele respective se 'ncuviintieza dupa proiectulu comitetulu, si adica

1) pentru timbre (ordinariu)	14,256,186 f.
„ „ (straordinariu)	8,166,660 f.
„ „ (spese)	383,282 f.
2) pentru taxe (ord.)	844,738 f.
„ sportule (ord.)	844,538 f.
„ ambele positiuni (straord.)	3,612,096 f.
„ „ (spese)	581,071 f.

Cu acestea siedint'a se 'ncehia.

Despre siedint'a 57 a casei ablegatiloru (din 7 Dec. (25 Novembre) vorbiramu parte in nr din urma; avemu in sa datorint'a a umple lacunele din acea core-

spundintia, carca de altmîntre nici ca si-a propus a fi completa si a referi despre sedintia intréga.

Mai întâiu se comunica casei, ca legea de indigenat a esanctiunata dupa proiectulu ambelor camere.

La ordine e pretensiunea supletoria a ministeriului de stat la titlulu „instructiune“. Acelasi adica cere

1) pentru museulu de arte si industria 42.000 f.
2) adausu la stipendiile artistilor 15,000 f.

3) pentru subventiunarea calatorului pe Nilu Miani 6000

Comitetulu de finantie acordase
pentru 1) numai 35,000,
pentru 2) numai 10,000,
pentru 3) nimic.

La discussiunea, ce se 'ncinge asupr'a ambelor proiecte, vorbescu Br. Pratober'a, Dr. Berger, Dr. Stamm pentru proiectulu ministeriului, pecandu Kinsky (in parte), Dr. Schindler, Skene si Dr. Herbst apera proiectulu comitetului.

La votare se votéza
la 1) dupa proiectulu comitetului 35,000,
la 2) „ „ regimului 15,000,
la 3) dupa proiectulu comitetului nimic.

(Schindler accentuase in cuventarea sea trebuint'a unei zidiri proprie pentru sedintiele parlamentului, si ministrulu de statu disese, ca e aprópe tempulu radicárei unei atari zidiri.)

Acum venira la desbatere bugetele pentru cancellaria aulica ungara si pentru cea aulica transsilvana.

In privint'a acestor'a ne provocámu la corespundint'a din Vienn'a din numerulu trecut. Pentru bugetulu Cancellariei aulice ungare se acordéza summ'a de 113,592,052 f. si cea supletoria de 31035 f., in fine acoperirea cu 519,299 f. fara contradicere.

Urméza la ordine **bugetulu Cancellariei aulice transsilvane.** Referinte Br. Ingram. La positiunea „cladirea drumurilor“ ablegatii Puscariu si Br. Reichenstein apera cele 39,461 f., cari comitetulu ii stersese. Despre proiectele ablegatilor Negrutiu si Pope'a vorbiramu in nr.ii 108 si 109. Zimmermann sprijinesce pre Steffens, ca proiectele sa se dea comitetului de finantie pentru preconsultare; Groisz accentuase, ca proiectele acestea cadu mai multu in competint'a dietei provinciale si a Episcopieloru respective. In fine se priimescu spesele in summa de 3,799,205 si acoperirea lor in summa de 91,076 f. dupa proiectulu comitetului.

Brasiovu in 30 Novembre 1863. La noi cá in toti anii si intr'aés'a s'a serbatu in 30 Novembre, in diu'a S. Andreiu, onomastic'a Escelentiei Sale Andreiu Baronu de Siagun'a, Episcopulu Bisericei nóstre din Ardélu.

S. Liturgia s'a tinutu de Santiele Sale D. Protopopu I. Petricu si de parochulu I. Baracu. La 8 óre corpulu profesoralu dela Gimnasiu si de la norma plecandu din edificiulu scolare cu tota tenerimea studiósá cu stégurile in frunte mersera la Biserica S. Nicolau spre ascultarea S. Liturgii. Dupa S. Liturgia Protop. I. Petricu, asistatu de P. P. I. Baracu, Tom'a Vasiliu si de B. Baiulescu citi in genunchi o rugatiune pentru fericirea P. S. S. Episcopului.

Dupa acést'a mergendu toti profesorii la cas'a Parintelui Protopopu Petricu, directorulu gimnasiale i adresa urmatórele:

Pré onorate D-le Protopópe!

„Corpula profesoralu, convinsu ca pietatea cátra autoritate este petró principale in fundamentulu caracterului celoru chiamati alu edificá intru inimile tenerimei studiósé, ce este incredintiatu lui nu numai cá sa o invetie, ci sa o si educa; sciindu ca preceptele morale suntu eficace, déca-su sustinute de esemple, au esistatu in corpore cu tenerimea studiósá la docsologi'a serbata astadi intru onórea onomastice Escelentiei Sale Episcopului Andreiu Barone de Siagun'a, impreunandu-si rugatiunile sale si ale tenerimei cu cele ale santitiloru servitori ai altarului catra Domnulu Vietiei, pentru cá sa prelungésca dílele Escelentiei Sale Episcopului nostru spre márirea si infflorirea maicei Biserice si a scóleloru fíiei ei celoru ortodócese.

Binevoiti, Pré onorate D-le Protopopu, a fi organu comunicatoriu alu acestui simtumentu de pietate catra Escelentia Sea Episcopulu nostru!

Parintele Protopopu Petricu respunde: ca se simte fo-

ricitu de insarcinare, si va aduce la cunoscint'a Escelentiei Sale acéstá manifestare de pietate. —

Me folosescu de ocaziune, spre a aduce la cunoscint'a cititoriloru „Telegrafulu“ ca pentru cursulu anulu scolaru 186^{3/4} s'a deschisu si Cl. VI. gimnasiale; ca numerulu gimnasistiloru inscrisi este 150, ca intre cei 9 profesori gimnasiali avemu trei doctori de filosofia. — Numerulu scolariloru din Norma trece preste 350. *) —

Saschizu (lánga Sighisióra) in 30 Novembre 1863.

Astadi, fiindu diu'a onomastica a Escel. Sele D. Eppu Andreiu Baronu de Siagun'a, se adunara in sant'a nóstra biserica unu numeru fórté mare de ómeni, cari cu totii ascultara sant'a liturgia, ce se celebrá de zelosulu nostru preotu G. Sioneriu, pentru indelungat'a si fericit'a viétia a bunului nostru Archipastoriu, care lucra neobositu in interesulu biserice si alu natiunei sele. —

Dupa ce se fini sant'a liturgia, tinu preotulu nostru o cuventare, in carea aretá ascultatoriloru insemnatarea dílei de astadi si meritele cele marelie ale nemuritoriului nostru Archiereu, pre care prevedint'a l'a trimisu la poporulu românú, cá sa-i fia anteluptoriu la tóte faptele cele mari si nobile. Apoi scolarii cu zelosulu lorú invetiatoriu D. C. Rolbianu intonara cu o melodia fórté placuta si vorbitóre la animi: „Nu te teme turma mica! Iata diu'a cea dorita! Dómne tine si protege!“ Apoi ne duseramu cu totii pe la ale nóstre cu inimile fórté pline de mangaiare, vedendu ceea ce nu amú mai veditu pe la noi. —

Saschizeanulu.

Varietáti si noutáti de di.

Ministrulu de statu cav. de Schmerling e bolnavu, si la conferint'a ministriloru, ce se tinu in 26 Nov., nu potú lua parte.

Esc. Sea, D. Vicepresedinte gubernialu Lad. Popp sosi domineca 1³ Dec. la Sabiiu.

Ministrulu Bismarck din Prussia primí de curendu o epistola din Altenburg (Saxonia), in carea i se amenintia cu mórtéa, de nu va midiloci, cá n siese septemáni trupele prússese sa fia pe picioru cátra Helstein.

(Unu oficieru assassinu.) In Bistrit'a de curendu se 'ntemplá o scena fórté cruda. Unu oficieru adica strapunse cu sabi'a in diu'a mare pe strada pre negutiatorulu de acolo Textoris, incátu acést'a curendu mori. Atátu in „Bistr. Wochenblatt“, cátn si in „Herm. Zeit.“ se vorbesce multu despre acéstá crima; ceea ce bate in sa mai tare la ochi, e ca nici intr'un'a nu se spune lucrulu principalu aln faptei: adica caus'a crimei, — de unde deducemu, ca ea sa pare a fi avutu caracteru privatu séu familiaru.

Correspundint'a lui Napoleonu I., pentru a cárei revedere si publicare esista o comisiune anumita, se va intrerumpe pe cátu va tempu.

O tempesta infricosiata cercetá in 20, 21 si 22 Nov. tiermii apuseni ai Franciei si Engliterei. O multíme mare de nái fura smulse din anghire si sdrobite, case si biserici restornate si stricate, arbori scosi din radacina si trantiti la pamentu. Multi ómeni, pe mare si pe uscatu au fostu omoriti séu vatemati. Ce e mai remarcabilu e, ca meteorologulu francesu Mathieu de la Dróme prevestise cu luni inainte acéstá furtuna, dar nu fusese ascultat.

(Fenomenu raru.) Domineca in 1 Dec. la 4 óre si 10 minute dupa amédi avurámu in Sabiiu unu fenomenu raru in natura. Incependu adica a ninge, deodata fulgerá si trasni cá pela midilocolu verei, apoi urmá o tempesta repede cu ventu si ninsoare, carea tinu 5—6 minute. Se vorbiá, ca fulgerulu arn fi clatitu bumbulu turnulu dela biserica cea mare luterana, mai tardtu se vediu, ca elu a lovitu in unulu din turnuletie, au mersu pe telegrafulu, care leaga turnulu cu cas'a svatului pána 'n césta din urma si acolo se slobodí la pamentu, fara de a face vr'o vatemare. De nu loviá 'n drotulu telegraficu, de siguru vatemá turnulu. — Mai altu fenomenu in natura fu respandirea faimei, ca imperatulu Napoleonu aru fi moritu in diminet'a aceleiasi díle.

(Dare pentru casatorii.) In Francia se proiectéza o lege, in urm'a cárei'a cei ce voru a se casatori, sa platésca o contributiune. Foile din Vienn'a tragu atentiunea ministrulu nostru de de finantie asupr'a acestei impregiurári si-lu provóca a o imitá si 'n Austria. Noue nis'aru paré mai potrivit a introduce o dare pentru cei ne casatoriti, adica pentru feciorii, cari nu voru sa se 'nsóre; cáci cei casatoriti, bietii! au ei dári destule.

(Leacu pentru vite.) In Arpetacu a succésu a vindecá vitele prin leaculu urmatoriu: Brechweinstein (Tartarus Lixivie stibiatus) o lingura de cafea. Glaubersalz (Natrium sulphuricum) o lingura de supá. Schwefelblüthe (Flores sulphuris) o lingura de supá. Acestea tóte mestecate in faina de cucuruzu (porumbu) sa se dea asiá in faina vitei indata ce a incetatú a manca si incepu a-i curge balále. „Foai'a pentru minte, inima si literatura.“

*) Ne bucurámu din inima, si de siguru se bucura impreuna cu noi totu Românulu bine simtitoriu. Darulu lui Domnedicu asupr'a tinerulu seminariu de sciéntia si virtute! (Red.)

Prospectu politicu.

Napoleonu III, ne spunea diuarele, ca nu se aru aflá in liniscea cea mai mare, de la respunsulu negativu alu Angliei inóce. Se vorbesce, ca diuarele franceze voru avea misiunea de a pregati opiniunea publica pentru delasarea congressului si cá poporul francesu se aba alta icóna interesanta inaintea sea, se iea iar tem'a marginiloru naturali a le Franciei. Va se dica Franci'a in casulu acest'a aru lua ó positiune ostila fatia cu Germani'a, ce inse nu e de creditu. Napoleonu acum dupa cesi veri si cornitiile simtítóre, cá sa spionésca opiniunea publica, cá mâne va presentá vre-o propunere, care va pune diplomati'a pe ganduri. Ca de acum au inceputu a suflá altu ventisioru, ne face se credemu impregiurarea, ca in Itali'a au inceputu ase vorbi cu simphatia despre Napoleonu si Italianii suntu gat'a a merge ori unde cu densulu. Francesii iar suntu inaintea Italianiloru „natiunea cea mare.“

Cu tóte acestea Congressulu iará incepe a fi mai bine partinitu de scirile ce ni le impartasescu diuarele mari. Dupa acestea numai Angli'a singura aru fi cu totul neaplecata la acésta idea. Soveranii celoru alte state parte conditionatu, parte neconditionatu, si au datu consimtiementulu in favórea congressului. Pap'a dice, ca acest'a va fi midilocolu, prin care sa ajunga popórele la deslegarea problemei loru morale. Senatululu francesu si au esprimat consimtierea si complacerea sea la ide'a congressului. Senatululu dice: Angli'a au refusatú congressulu, ce lalalte puteri in sa voru veni a consolidá situatiunea, cá sa nu mai fia periculósa. Cu acést'a popórele numai voru cascigá. Ori ce se va intemplá tier'a va fi cu Maiestatea Tea. Candu Maiestatea Tea ai aretatu responsabilitatea si ai aretatu ce cere prudentia ai dísu Europei: „Vorbescu in numele Franciei.“

In privinti'a Schleswig-Holstein se facu comitete mai in tóta Germani'a, unde se tienu cuventári despre starea deplorabila (?) a nemtiloru din aceste ducate. In parlamentele germane se facu interpelatiuni despre politic'a cabinetelorlu fatia cu aceste ducate. Cestiunea inse se vede a intrá in o fasa noua. Ea va fi cá si altadata lasata diplomatiei europene sa o deslegé dens'a. Sa si scrie ca Franci'a si Russi'a s'au apucatu de combinare a unoru stipulatiuni, pre cari sa le póta priimi si Dani'a.

Din Frankfurt ne sosescu sciri, ca Austri'a si Prussi'a au tramisu note identice confederatiunei germane, prin care ambe aceste puteri arata, ca ele nu potú fi prelunga o acupatiune a Schleswig-Holsteinului in intrebarea de successiune, pentrucá atunci ele aru veni in contradicere cu protocolulu de London, a carui vigóre inca esista. Arata in fine periculi in care s'aru putea aruncá confederatiunea intréga, incurcanduse intr'unu resboiu, ale carui dimensiuni aru fi necalculabile. Ambe puterile suntu numai pre lángá executiune. Spre acestu scopu s'au si decisu a se tramite din Austri'a 4 brigade infanteria 1 brigada de cavaleria si 7 baterii de tunuri.

Dupa „Dresdner Journalu“ Weimar si Meiningen au propusu, cá ducatul Lauenburg sa nu se recunósca nici de alu regelui danesu nici de alu ducelului de Augustenburg, ci sa se concréda administratiunei confederatiunale.

Cuventári si adunári pentru Schleswig-Holstein se tínu continue inca in Germani'a. Pe cându in sa se tínu aceste cuventári, ne spunu diuarele, ca parte mare din nobilime si staturi (Stände) din Schleswig-Holstein dau regelui danesu adrese de loialitate. De alta parte éara, cá o parte din oficiali si advocati suntu amenintati, ca voru fi straportati in launtrulu Daniei, si in fine diuarele danese dechiara pe fatia, ca Dani'a nu va céde Holsteinulu fara de a scóte sabi'a. Mai adaugemu la acestea si pasagiululu din cuventarea de tronulu din Stockholm, in carea se dice, ca interesele Suediei nu suntu nemidilocitu amenintate, dar pentru sustinerea pazei si a dreptului popóreloru in Europ'a, trebuie sa aiba interessu viu de tóte neplacerile si periculi, ce amenintia pre regele si poporul danesu. Va se dica, alianci'a scandinavica totu nu e numai o fantasma gola, ci trebuie sa aiba óre unde unu substratu realu.

Dupa o depesia din Leopole, colonelulu polonu (insurgentu) Aladar este condámnatu decátra tribunalulu (secretu) martialu alu Poloniloru, la mórté, din cauza, ca au parasitu corpulu lui incredintiata. Asemenea e condámnatu si maiorulu Sienkiewicz, oficerulu Gerlitz pentru necredinti'a; celu din urma are cale libera de a apelá. Lupt'a curge inca mereu.

Din Aten'a ne vine scirea, ca membrii celui de pre urma ministeriu ottonicu suntu in urm'a unui decretu alu

adunárei nationale lipsiti de tóte drepturile cetatienesci. Regele Georgiu au recercatu adunarea nationala, sa-si retraga acestu decretu, inse fara de succesu. O propunere din partea professorulu Saripulos, deputatu in adunare: ca decretulu ac lu despoiatoriu sa se retraga, a fostu respinsa si propunatoriulu nici nu i'au fostu concessu sa o motiveze.

Din Corfu se aude acum de nou, ca fortificatiunile, inainte de a se încorporá insulele Ionice definitivu la cealalta Greci'a, voru fi derimate. Scirea acést'a au consternatu pre Ioneni cu totul. Presiedintele parlamentulu insuleloru Ionice au vrutu sa conchiame parlamentulu pentru consultarea despre cestiunea acést'a grava. Regimulu englezu inse au opritu adunarea parlamentulu. In urm'a acestoru mesuri turburarea e si mai mare, cáci Grecii nu voru încorporare fara de fortarétie, si credu, ca tenerulu rege aru lucrá in contielegerea cu Angli'a. Auspiciele lui Georgiu nu suntu bune, pentru ea e cunoscutu, ca Grecii nu se cugeta multu pána-si alunga regele.—

Romani'a au inceputu a fi de unu tempu inóce mai interesanta pentru Europ'a. Mai in tóte diuarele cetimu candu câte o depesia din Bucuresci, candu câte o corespondinti'a.

Proiectulu de respunsu inca au facutu rotund'a, si acum de nou proiectulu pentru inarmarea tieriei. Cu tóte acestea relatiunile Romaniei interne suntu totu cam cele trecute.

Dóne partite se lupta pe mórté si vietia. In 23 Nov. candu érá sa se discute proiectulu respunsului la messagiulu dupa cumu se dice acolo, se vede ca au fostu numai membrii coalitiunei de fatia si prin manevr'a acést'a, camer'a n'a fostu in stare sa procedá la vre o desbatere. „Románulu“ ii ilustra pre barbatii ábtieuiti aratándui cu numele.

Cetimu ca abtinulii, séu cei cari cari nu suntu ai boieriloru, au facutu unu contra-proiectu de respunsu la cuventulu de tronulu. Ni se pare, ca si anulu trecutú au fostu dóne proiecte. Va sa dica s'ar reincepe de nou cele din anulu trecutú.

S'au vorbitu multu despre o Comissiune, carea sa cerceteze, cum aru fi sa se vindece reulu cetatiei Iasi, provenitu (?) prin unirea tieriloru sorori. G. C. ne incunosciinti'a inca demultu, ca Iordake Beldimannu, aru fi facutu propunerea, ca reulu se póte vindeca, prin desunirea principatorulu, care nu aduce nici unu folosu, si prin ridicarea lasiloru iarasi la rangulu de resiedinti'a.

Déca e adevératu, credemu ca voru fi trecutú ori carui constitutiunalistu recorile frice, ca comissiunea e prea guvernamentalá, dupa cumu se esprima unu, si credemu, ca se voru fi mai convinsu odata, ca asemánarile intre Angli'a, Franci'a etc. cu Romani'a nu suntu totudeun'a la locululu lor; cáci déca unii crescu de mici in Franci'a si Germani'a etc. Grecii si Bulgarii veniti din Turci'a si Jidani din Russi'a si Galiti'a nu sciu si nu voru se scia despre institutiuni si idei inalte, ci numai cum sa-si faca trebsiórele mici si mari, asia dupa cum s'au fostu inventiatu in patriele lor primitive. Ear déca voru sa se póta asemená, facu cá poporululu románu sa nu mai fia representatu prin (in cea mai mare parte) niscari negutiatori venetici si boiariti in tíera, ci sa se represinte elu insusi, carele va sci de o suta de ori mai bine, pe lenga tóta simplicitatea lui, unde -lu dóre, decátu cei crescuti pe bulevarduri si cei cu urciorululu cu braga la pótele Pindului!

Numerii mai noi din Romani'a ne aducu sciri despre cetirea proiectulu comissiunei din coalitiune in camera, cá respunsu la cuventulu tronulu. Lasámu sa ne spuna „Buciumulu“ decurgerea acelei siedintie insemnate, cáci vedemu pe ministrulu primu Cogalniceanu pasindu energicu si pe fatia, ne mai ascundiendu máti'a in sacu. Eata ce dice Buciumulu:

„Deputati presinti 91.

Se citeasca sumariulu siedintiei trecute si se aproba.

Se comunica dimissiunea D. Leon Ghic'a; o hartia a D-lui Brancovénu de concediu; mai multe petitiuni de pensuni; unu proiectu de finantie.

D. Epurénu interpela pe D. ministru dintru asupr'a mezatalui tutunulu din Iasi si pe D. ministru cultelorlu asupr'a vendiárei paduriloru. Acusa pe D. Cogalniceanu, ca a desfiintiata unu mezzatu intáritu si sustine, ca cu astfelu de modu se demoraliséza pártile interesanti.

D. Cogalniceanu spune cele ce a facutu, promite sa depuna dosariulu in mánilé adunárei, sa inclina inaintea representatiunei nationale, éara nu inaintea moralitati D-lui Epurénu (applause).

D. C. Rosetti citeasca proiectulu de adresa cu mare

timiditate, vorbele pe jumătate pronunciate și întrerupte cu tușiri și strănutări.

D. Cogalnicenu fu cel d'antain, care cere cuventulu asupra acestui proiectu. Mai ant'ain ministru'u primariu esplica, ca în toate statele constituționale și civilizate se chiama și ministrii la facerea unui astfelu de proiectu, se intréba și ei asupra nedomieriloru comisiuneii; și se consulta de dens'a asupra puncteloru adresei. Comisiunea nu a facutu de locu acést'a, și protesta.

Mai multu inca. S'a calcatu și chiaru procedur'a la presentarea acestui proiectu. Cându l'a cititu D. Rosetti pentru prim'a óra, camer'a a otaritu sa se tiparésca, și în acelu momentu a vedutu, cu surprindere, ca D. Rosetti scóte de la sublióra și imparte nisce chartii tiparite, nu scie unde, lára titlu și nesubsemnate de nimeni. În acestu timpu D. Cogalnicenu sfasia hartia ce o avé în mána și care erá chiaru acé adresa.

Asupr'a fondului, D. Cogalnicenu au insistatu cu deosebire. D-lui a mai repetitu adunárei ceea ce a disu și prin programa, ca-i recunósce drepturile pâna și chiaru în cestiunile municipalitátiloru, — care nu e tréb'a ei ci a comunelor, — dara nu-i vá permite nici o data sa tréca peste capetele ministriloru. „Noi, dice D. Cogalnicenu, suntemu responsabili de tóte faptele puterei esecutive, nu tronulu, pe care suntemu datori a-lu aperá; cáci altfelu amu fi tradatori natiunii, tradatori tronului, tradatori domniei vóstre chiaru, reprezentanti ai natiunii.“

Dara, pronunsiandu acést'a inaintea adunárei, inaintea tronului și inaintea tieriei, ministrii actuali nu potú fi responsabili pentru faptele altor'a. Asiá a trebuitu sa fia și ministériulu trecutú și ori care alta ministériu dinaintea lui.

Déca adres'a arú fi blamatu faptele unui ministeriu, D-lui n'avea sa dica nimicu, și acelu ministeriu avea dreptulu sa se apere. Dara adres'a nu se marginesce a face numai acést'a, nici a respunde numai la mesagiulu Domnitorului, ci critica actele guvernului de cinci ani. Ministeriulu actualu nu póte fi responsabile de actele predecesoriloru sei; éara, déca adunarea voiesce sa critice actele totorú ministerioru de cinci ani de díle, atunci sa le specifice și sa arete, în ce e culpabile cutare séu cutare ministériu. Sa nu uite insa nici aci, ca Unirea fiindu fácuta de doi ani, camer'a actuale póte critica, celu multu, numai faptele ministerioru de doi ani.

Dupa acést'a D. Cogalnicenu ajunge la cestiunea financiaru, și anume la punctulu unde se dice, ca de si în Moldov'a erá unu deficitu, insa în Románi'a erá unu escedinte. D-lui scie, ca în zestrea Moldovei erá unu deficitu de 15 milliône, recunoscutu printr'o dare de séma publicata de ultimulu ministru alu caimacamului Vogoridi, insa nu scie déca în Románi'a erá unu escedinte. Si Románi'a erá datoría, insa nu la particulari, ci la cassele seie, cari s'au licuidatu unele cu altele prin concentrarea lorú la vistieria. Apoi, ceea ce e mai insemnatu, dice D. Cogalnicenu, e ca, déca a fostu escedinte, întrebuintierea lui, buna séu rea, s'a fácutu de patru ministrii, cari suntú chiaru subscriși în adresa și cari nu potú în nici intr'unu casu sa acuse. Totu ce potú face D-loru, este numai sa se apere.

De aci D. Cogalnicenu ajunge la relatiunile esteriore, pe cari le deplánge adres'a. D-lu aretá, ca a declaratu ca nu permite strănilorú, sa se amestece în trebile interiøre alu Romaniei, și e gat'a sa depuna pentru acést'a corespundintia urmata; și declara din nou, ca nu vá permite nici o data strănilorú sa organizeze Románi'a pe câtu timpu va stá D-lui pe banc'a ministeriala. Cându va vedé triumfandu o astfelu de iniriure, ministri actuali nu vorú mai stá pe acé banca, ci vorú combate contr'a iniriurii pe bancele deputatiloru. Domnitoriulu o dice acést'a în mesagiulu seu, ca va fi acolo unde vorú fi aspiratiunile tieriei, și ministrii sei nu vorú face altu cevá.

În fine D. Cogalnicenu declara peste totu de nedrepta adres'a, și sfasiind'o de a dóu'a óra pronuntia cu putere aceste cuvinte: „acést'a, D-loru, nu este pacea, nu este conciliarea, care amu venitu, noi s'o facemú între D-v. si puterea esecutiva; nu este pacea, o repetu, este resbelulu!“

D. Cogalnicenu a întreruptu, și s'a nrmatu discursulu seu de aplausele tutoru tribunelorú și a celoru mai multi din membrii adunárei.

(Multiamita publica) D-lui Vice Capitanu

I. G. Codru Dragusianu.

P. On. Domnule! Jert'a ce si adusu pe altariulu fi-

Redactoru raspundiatoru Zacharia Boiu.

lantropiei prin o nobila ajutorire ce mi-ai datu, merita o mai profunda recunoscintia. — De-si resignatiunea Domniei Tale nu miaru ertá a-mi esprime simtiulu de recunoscintia în astfelu de modu, totasi stimulatú de nobil'a binefacere într'unu timpu criticu, în care: bis dat, qui cito dat, — de alta parte considerandu grátatea Familiei Domniei Tale care inaltia meritulu fapt'e, nu-mi concede boldulu consciintiei tacere, ci me silesce a-mi esprime cea mai adunca multumita publica. I. T. Stoic'a, juristu

Nr. 68—3

EDICTU.

Prin care S avu M o r a r i u din Salisce, Tienutulu Sibiiului, de tempu mai indelungatu au parasitu pre soci'a sea legiuita Ann'a Bucur Hertia din Salisce, fara de a se scie loculu si modulu petrecerei lui, se indeloreza, ca in restempu de upu anu dela datulu de fatia, cu atál'a mai vertosu sa se infatisieze innaintea scaunului protopopesu subscrisu, cu catu la din potriua, si fara de elu, se voru hotári cele de S. S. Canóne bisericesci prescise.

S a b i i u în 22 Novembre 1863.

Forulu protop. gr. res. alu Tract. Sabilului I.

I o a n n u H a n n i ' a m. p.

Protopopu.

Nr. 69 - 3

Edictu.

I o a n n P o p a din Comun'a Cornatielu, carele de mai multu timpu au parasitu cu necredintia pre legiuit'a s'a sotia Mari'a lui Petru Danciu totu de acolo, si nu se scie loculu aflárei lui, de óre ce sotia lui au pornitu procesul de despartienie asupra-i, se provóca prin acést'a, în terminu de unu anu, s'o dí, dela datulu de josu, a-se presenta inaintea sbnscrísului scaunu Protopopesu, cu atál'a mai siguru, cáci la din contra, si în absenti'a lui, se va decide procesulu de susu, în sensulu S. S. Canóne ale bisericeii nóstre greco-orientale.

Dela scaunulu Protopopesu greco-orientalu alu Tractului II-lea alu Sabilului.

S a b i i u în 30 Novembre 1863.

I o a n n u P a n n o v i c i u m. p.

Protopopu.

Nr. 67—2

O familia onesta

doresce a luá in quartiru si costu trei séu patru domnisióre tinere, care potú invetiá totdeodata si tóte lucrurile femeiesci.

Domnisióre de aici asemenea se instrúeza în tóte lucrurile femeiesci, precum si în luarea mesuriloru, desemnarea croitureloru si facerea hainelorú. Invetiarea în curendu se garantéza.

Asemenea doresce o germana, veduva solida de amplotiutu, a fi priimita intr'o casa domnesca cá educatóre; dens'a aru preferi unu locu la tiera ori în Romani'a.

Onestitatea eii se garantéza.

Intrebári mai deaprópe se facu în piati'a mica Nr. 404; etagi'a I., usi'a stángea, — ori si la on. Redactiune a „Tel. Rom.“

S ab i i u în 2 Decembre n. 1863.

Pretiurile de piatia

d i n S a b i i u, M a r t i i n 3 / 1 5 D e c e m b r e 1 8 6 3 .

	fl.	xr.
G r á u l u de frunte, galét'a nemt. (Metzen) *)	3	60
„ de midilocu „	3	33
„ de códa „	3	7
S e c a r ' a galét'a nemtiesca (Metzen) *)	2	7
„ de midilocu „	2	—
„ „ códa „	1	93
O v e s u l u de frunte, gal. nemt. (Metzen)*)	1	40
„ „ midilocu „	1	33
„ „ códa „	1	27
C u c u r u z u l u galét'a nemtiesca (Metzen) *)	2	—

*) 3 galete nemtiesci suntú 2 galete ardelenesci.

Burs'a d i n V i e n ' a i n 3 / 1 5 D e c e m b r e 1 8 6 3 .

Metalicele 5%	73 90	Actiile de creditu	185 30.
Imprumutulu nat. 5%	80. 25	Argintulu	117. —
Actiile de banca	786	Galbinulu	5. 61

Editur'a si tipariulu tidgorasane.fiei diece